

Yeni Kalkınma Anlayışı ve Suriye Krizinin Etkileri Doğrultusunda

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ için

KAPSAYICI, SÜRDÜRÜLEBİLİR ve DAYANIKLI BÜYÜME GÜNDEMİ (2016 –2023)

DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

15 Mart 2016 – Mövenpick Otel, Ankara

<p>Arka Plan</p>	<p>Avrupa Birliği'nin mali desteği ile GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı işbirliğinde yürütülmüş olan GAP Girişimci Destekleme Merkezleri Projesi kapsamında 2007 yılında GAP Bölgesi'nin orta vadeli sosyo-ekonomik gelişimine yön vermek amacıyla 2007-2015 dönemi için GAP Bölgesi için Rekabet Gündemi geliştirilmiştir. Rekabet Gündemi ile GAP Bölgesinin Sürdürülebilir Medeniyetler Beşiği Kimliğinin güçlendirilmesi amacıyla GAP'ın rekabet gücünü artıracak, bölgeyi markalaştıracak strateji ve sektörlerin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Rekabet Gündeminde öne çıkan sektörler yenilenebilir enerji, organik tarım ve nitelikli tekstil ve turizm ile ilgili projeler GAP Eylem Planlarında (2008-2012/2014-2018) uygulamaya geçirilmiştir. Bu bağlamda, Gündem tarafından önceliklendirilen küme tabanlı organik tarım sektörünün Bölge kapsamında geliştirilmesine ve Bölge'nin yenilenebilir enerji kaynaklarını etkin olarak kullanması ile enerji verimliliği tedbirlerinin sektörel bazda kullanılması yoluyla Bölge'nin rekabet gücünün artırılmasına yönelik iki ayrı proje 2009 yılında başlatılmış olup, hâlihazırda her iki projenin de uygulamaları sürmektedir. Gündem tarafından önceliklendirilen ve Bölge'de nitelikli turizm sektörünün geliştirilmesine yönelik eksen çerçevesinde ayrıca GAP İdaresi tarafından bir turizm markalaşma girişimi de 2014 yılında başlatılmıştır. GAP Bölgesi için Rekabet Gündemi, GAP Bölge Kalkınma İdaresi'nin yanı sıra ayrıca Bölge'de faaliyet gösteren İpekyolu, Dicle ve Karacadağ Kalkınma Ajansları tarafından da önemli bir strateji belgesi olarak ajanslarca hazırlanan bölge planlarına kaynak teşkil etmiştir.</p> <p>Dünyada bölgesel ve yerel sosyo-ekonomik kalkınma yaklaşımları hiç şüphesiz sürekli bir gelişim süreci içerisinde. Yeni kalkınma modeli, her seviyedeki devlet kurumunun, şirketlerin ve araştırma enstitüleri ve sivil toplumun birlikte çalışmasını gerektiren işbirliğine dayalı aşağıdan yukarıya doğru ilerleyen birçok sektörlü ve çok paydaşlı süreçtir. Bu noktada, özellikle son dönemde uluslararası kalkınma gündemine giren BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin bölgesel kalkınma girişimlerine entegrasyonu büyük önem arz etmektedir. Bölge'nin ekonomik kalkınma hedefleri ile sosyal kalkınma ve çevresel sürdürülebilirlik hedeflerini entegre edebilme yetisi, kapsayıcı ve sürdürülebilir bölgesel kalkınma için büyük önem arz etmektedir. Küresel ve ulusal gündemde bölgesel kalkınma yaklaşımlarında sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda yerel değerlerin korunarak ticarileştirilmesi ve yerel toplum tarafından önceliklendirmenin benimsendiği toplum temellilik ilkesi ve aynı zamanda katılımcılık, kapsayıcılık, eşit ve adil erişimin benimsendiği hak temellilik ilkesi önemli bir gündem oluşturmaktadır. Hak temelli kalkınmanın önündeki en büyük engellerden birisi ise toplumsal cinsiyet eşitsizliğidir. 2015 BMKP İnsani Gelişme Raporuna göre, Türkiye Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği sıralamasında 155 ülke arasında 71. iken 2015 Dünya Ekonomik Forumu Küresel Cinsiyet Uçurumu Raporu'na göre 145 ülke arasında 130. olmuştur. BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nden 5.cisi Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin sağlanması ve tüm kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla, hak temelli kalkınma için toplumsal cinsiyetin ana politikalara dahil edilmesi gereklidir.</p> <p>Suriye krizinin Bölge illeri üzerindeki sosyo-ekonomik ve mekânsal etkileri gibi dışsal faktörler de Bölge'nin kalkınma yol haritasını önemli ölçüde etkilemektedir. Türkiye en çok Suriyeli ağırlayan ülke olarak, krizin ortaya çıktığı 2011 yılından bu yana, geçici koruma için kayıt yaptıran 2.54 milyon Suriyeliye ev sahipliği yapmaktadır. İzlenen açık kapı politikasıyla Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ve Geçici Koruma Yönetmeliği kapsamında Türkiye'de kayıt yaptıran Suriyelilere eğitim, sağlık, koruma gibi hizmetler sağlanmaktadır. 2016 Ocak ayında onanan Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik'le beraber çalışma izinlerinin de yasal temeli hazırlanmıştır. Özellikle Güneydoğu</p>
-------------------------	---

	<p>Anadolu Bölgesi ve çevresindeki krizden en çok etkilenen 9 ilde, Türkiye’deki kayıtlı Suriyeli nüfusun yarısı barınmaktadır. Kamplarda yaklaşık Suriyelilerin yüzde 10’u konaklamakta olup diğer nüfus ağırlıkla sınır şehirlerinde ve büyük şehirlerde yaşamaktadır. Bu ortaya çıkan öngörülemeyen ve büyük çaplı nüfus artışı kentsel altyapıya yönelik baskı yapmakta, barınma, enerji, ulaşım ve donatı alanlarındaki planlamalar dışında kalan bir yoğunluk oluşturmaktadır. Yerel işgücü piyasalarında ciddi değişimi tetikleyen bu gelişmeler, yerel halkın günlük yaşamlarını ve gelir kaynaklarını etkilemektedir. Belediye hizmetleri özellikle bazı bölgelerde güçlükle karşılanmakta, kamu hizmetlerinde hizmete erişimde zorluklar ortaya çıkabilmektedir. Bu konuların yanı sıra, ortak yaşamın sonucunda oluşan bir takım sosyo-kültürel etkiler, olgular ve bazen tehditler de dikkat çekmektedir.</p> <p>GAP Bölgesi Rekabet Gündeminin kapsayıcı ve sürdürülebilir yerel/bölgesel kalkınma alanındaki yeni ve yenilikçi yaklaşımların ışığında BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, 10. Kalkınma Planı, GAP Eylem Planları, Kalkınma Ajansları tarafından hazırlanmış olan Bölge Planları ile ulusal ölçekte hazırlanan sektörel gelişme planları çerçevesinde yeniden güncellenmesi aynı zamanda Suriye krizinin Bölge illeri üzerindeki sosyo-ekonomik ve mekânsal etkilerinin de değerlendirilmesi gerekmektedir.</p> <p>Bu bağlamda, Avrupa Birliği’nin mali desteği ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve GAP Bölge Kalkınma İdaresi işbirliğinde halihazırda yürütülen “Güneydoğu Anadolu Bölgesi için Rekabet Gündemi” ve “Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde Suriye Krizinin Olumsuz Etkilerinin Azaltılması” projeleri kapsamında, Yeni Kalkınma Anlayışı ve Suriye Krizi Işığında 2016-2023 dönemi için “GAP Bölgesi için Kapsayıcı, Sürdürülebilir ve Dayanıklı Büyüme Gündemi” Arama Çalıştayı 4-5 Şubat 2016 tarihlerinde Şanlıurfa’da düzenlenmiştir. Özellikle yerel paydaşlardan görüş ve geribildirimlerin alınabilmesi için katılımcı ve kapsayıcı bir yaklaşım ile geniş bir temsiliyet hedeflenmiştir. Çalıştay, merkezi ve taşra birimleri olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluş, yerel yönetim, akademi, uluslararası, ulusal ve yerel sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcileri olmak üzere yaklaşık 200 kişinin (%23 Kadın, %77 Erkek) etkin katkı ve katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir. Çalıştay kapsamında deneyim paylaşımı ve çalışma grupları oturumları sonucunda 2016-2023 dönemi için “GAP Bölgesi Kapsayıcı, Sürdürülebilir ve Dayanıklı Büyüme Gündemi”ne altlık teşkil edecek nitelikte vizyon önerileri, öncelikli sorunlar ve fırsatlar değerlendirilmiş olup; kısa ve orta vadeli müdahale alanları belirlenmiştir. Ayrıca, ayrı bir oturumda “Suriye Krizinin Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ndeki Etkilerinin Tespit Edilmesi ve Olumsuz Etkilerin Azaltılmasına yönelik öncelikli müdahale alanları belirlenerek sorunlar ve fırsatlar değerlendirilmiş olup öncelikli eylemler tanımlanmıştır.</p> <p>Katılımcı bir süreç dâhilinde çalıştay sonucunda belirlenen vizyon ve müdahale alanları nihailendirilerek daha sonraki aşamalarda kapsamlı ve detaylı olarak hazırlanacak olan “GAP Bölgesi için Kapsayıcı, Sürdürülebilir ve Dayanıklı Büyüme Gündemi”ne altlık teşkil edecektir. Bu çalışma ile aynı zamanda hâlihazırda hazırlıkları başlatılmış olan 11. Ulusal Kalkınma Planı ile 3. GAP Eylem Planı’nın geliştirilmesine de katkı sunulması hedeflenmektedir.</p>
<p>Toplantının Kapsamı, Amacı ve Beklenen Çıktıları</p>	<p>Yeni Kalkınma Anlayışı ve Suriye Krizinin Etkileri Doğrultusunda 2016-2023 dönemi için “GAP Bölgesi Kapsayıcı, Sürdürülebilir ve Dayanıklı Rekabet Gündemi” vizyonu ve stratejik çerçevesi yerelde yapılan Arama Çalıştayı ile katılımcıların katkı ve görüşleri alınarak güncellenmiştir. Katılımcıların katkı ve görüşleri, GAP Rekabet Gündemi ve Suriye Krizinin GAP Bölgesi Üzerindeki Etkisi ile Müdahale Alanları olmak üzere iki farklı günde iki farklı oturum ile değerlendirilmiştir.</p> <p>Kapsayıcı, Sürdürülebilir ve Dayanıklı Rekabet Gündemi vizyonu içerisinde öncelikli sektörler olarak 2007 yılında GAP Rekabet Gündemi ile öne çıkan yenilenebilir enerji, organik tarım, nitelikli tekstil ve turizm sektörlerine ilaveten sağlık, medikal, alternatif tıp, sağlık turizmi, lojistik, inşaat malzemeleri, yapı kimyasalları ve gıda sektörleri, yeni gündemin öncelikli sektörleri arasında tanımlanmıştır. Ayrıca, sürdürülebilir güvenlik algısı; markalaşma ve uluslararası lobicilik faaliyetleri ile bölgelerarasılaşma/uluslararasılaşma; yüksek AR-GE, yenilikçilik kapasitesi ve akredite laboratuvarlar ile uluslararası araştırma ağlarına erişim; tüm</p>

	<p>sektörlerde yenilenebilir enerji teknik ve teknolojilerinin entegrasyonu; imalat sanayinin verimliliğinin ve kapasitesinin artırılması; kaynak verimliliği; kurumlar arası ve sektörler arası koordinasyon ve eşgüdümün tesis edilmesi ve sürdürülmesi destekleyici stratejiler olarak değerlendirilmiştir. Toplumsal cinsiyet eşitliği, tüm hizmetlere erişim ve sosyal belediyeçilik anlayışını içeren Toplum ve Hak Temelli yaklaşımların, yeni gündemin ana ilkeleri arasında yer alması benimsenmiştir.</p> <p>GAP Bölgesi 2023 Vizyonunun Bileşenleri olarak;</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Modern tarımın ve organik tarımın yapıldığı ii. Tekstil ve giyim sektörü başta olmak üzere katma değerli ve nitelikli ürünlerin üretildiği iii. Verimli Hilal turizmin geliştirildiği iv. Yüksek kalitede sağlık hizmetlerinin verildiği v. Lojistik hava taşımacılığının, sektörel gelişmeyi destekler nitelikte devreye girdiği vi. İhtisaslaşmış bilgi teknolojilerinin kullanıldığı vii. Yenilenebilir enerji potansiyelinin harekete geçirildiği bir Bölge olarak konumlanması ifade edilmiştir. <p>Yeni Gündem için üzerinde mutabık kalınan i) Bilgi Toplumu, Rekabetçilik ve Yenilikçilik; ii) Girişimcilik ve İstihdam, iii) Entegre Kırsal Kalkınma, iv) Mekânsal Gelişme ve Çevre, v) Yönetişim, Sivil Toplum ve Sosyal Gelişim Öncelikli Müdahale Alanları özelinde grup çalışmaları gerçekleştirilerek her başlık altında sorunlar ve fırsatlar analiz edilmiş ve öncelikli eylemler tanımlanmıştır.</p> <p>Müdahale alanına yönelik fırsatlar belirlenirken bölgenin sunduğu toplumsal ve sosyal çeşitlilik, bölgedeki mevcut kurumsal yapı ve mekanizmalar, öne çıkan sektörlerin barındırdığı kaynak ve varlıklar, bölgedeki istihdam ve işgücü piyasası, tabiat varlıkları, tarihi doku ve yenilenebilir enerji kaynakları potansiyeli, kurumsal kapasite ve insan kaynağı, kurumsal işbirlikleri, yatırım ortamı, finansal kaynaklar ve destek mekanizmaları, yasal altyapı ve stratejik sektörler ve krizin doğurduğu dış kaynaklı ek kaynak dikkate alınmıştır.</p> <p>Öncelikli beş müdahale alanı özelinde öne çıkan sorunlar, bölgedeki yatırımların yetersizliği, yatırım ortamı ve altyapısı ile ilgili idari ve yönetim zayıflıkları, işgücü ve mesleki eğitim konusundaki yetersizlikler, girişimciliğin desteklenmesi konusundaki yetersizlikler, değer ve tedarik zinciri yapılarındaki yetersizlikler, bölgedeki tekstil, tarım ve turizmde markalaşma eksikliği, üretimde verimlilik ve katma değer eksikliği, kırsal alanların ihmal edilmesi ve kırsal desteklerin yetersizliği, plansız kentsel gelişme ve bütüncül planlama eksikliği, katılımcı bir yerel yönetim eksikliği ve sosyal politikaların yetersizliği olarak belirlenmiştir. Ayrıca, her tematik başlık altında nüfus artışı ve göç, finansal destekler ve kaynaklara erişimin düşük olması, ulaşım ve altyapı yetersizlikleri, kurumsal kapasite ve insan kaynağının yetersiz oluşu, kurumlar ve sektörler arası ağ oluşturma, koordinasyon ve eşgüdüm eksikliği, envanter ve güncel veri eksikliği, bilgi üretimi ve yönetişim eksikliği, iyi uygulama örneklerinin tekrarlanamaması ve yaygınlaştırılmaması, örgütlenme eksikliği ve kadınların işgücü piyasasının dışında kalmaları ve işgücüne katılım oranının düşük olması sorun olarak ifade edilmiştir. Suriye krizi ile birlikte altyapı yetersizlikleri ve derinleşen eğitim sorunları, işgücü piyasasına Suriyelilerin katılımının getirdiği kayıt dışı istihdam ve rekabet konuları, kurumlar arası koordinasyon ve eşgüdüm eksikliği, sosyal ayrışmanın yaşanması, Suriyelilerin sosyal ve ekonomik hayata katılımları konusunda yasal ve uygulamadaki eksiklikler ve sömürüye açık alanlar da ön plana çıkmıştır.</p> <p>Büyüme Gündemi'ne dair öncelikli sorunların çözümüne yönelik olarak beş müdahale alanı özelinde, kurumsal, politik, stratejik nitelikte koordinasyon ve eşgüdüm, insan kaynağı ve kapasite, altyapı ve uygulamaları içeren eylemler tanımlanmıştır. Öne çıkan eylemler; bölgesel yenilikçilik ve AR&GE destek programının geliştirilmesi; yenilikçilik tabanı ile ilgili kolaylaştırıcı teknolojilerin geliştirilmesi; tarımda kooperatifleşmenin ve değer zincirleri özelinde örgütlü üretim modellerinin yaygınlaştırılması; tarımsal üretimde katma değer artırılması; destek mekanizmaları olarak mikro kredi benzeri mikro hibe uygulamalarının ve</p>
--	--

	<p>toplum temelli desteklerin oluşturulması; mesleki eğitimin güçlendirilmesine yönelik kurumsal düzenleme ve uygulamalar; bölgenin işgücü talep analizinin yapılması; kadınların işgücüne katılım ve girişimciliğini artıracak kurumsal yapı, düzenleme ve mekanizmalar; organik tarım kültürünün geliştirilmesi ve artırılması; kırsal kalkınma unsurlarının korunması; turizm sektörünün varlığını sürdürmesi ve turizmin çeşitlendirilebilmesi için bölge imajının düzeltilmesi ve uluslararası alanda tanıtım ve lobi faaliyetleri yapılması; üst ölçekli planlara uygun imar planlarının hazırlanması; yaşanabilir kentler için örnek imar uygulamalarının yapılması; hak temelli prensipleri benimseyen kapsayıcı ve katılımcı, sosyal politikaların oluşturulması; yerel yönetimlerin katılımcılık ve etkinliğinin sağlanması; yerel STKların kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi; dezavantajlı grupların dahililiyeti ve içerilmesi; hizmete eşit erişim için araştırma, analiz ve uygulamaların yapılması olarak belirlenmiştir.</p> <p>Suriye Krizinin GAP Bölgesi Üzerindeki Etkisi ile Müdahale Alanları üzerinde mutabık kalınan i) Geçim Kaynakları, ii) Temel Hizmetler (Belediye ve Kamu Hizmetleri), iii) Sosyal Gelişim ve Sosyal Bütünleşme öncelikli müdahale alanları özelinde grup çalışmaları gerçekleştirilerek her başlık altında sorunlar ve fırsatlar analiz edilmiş ve öncelikli eylemler tanımlanmıştır. Krize müdahale için öncelikli eylemler konusunda öne çıkan öneriler; Suriyeliler ve ev sahibi toplulukların girişimciliğini artırmak amacıyla güçlendirici teşvik mekanizmaları kurulması, istihdamı artırıcı çalışmalar yapılması; değer zinciri analizleri yapılması, katma değer artırıcı planlamalar ve niş alanların güçlendirilmesine yönelik altyapı ve üstyapı çözümleri üretilmesi; mesleki yeterlilik tespiti ve mesleki yönlendirme çalışmalarının yürütülmesi; çocuk işçiliği ve işgücü sömürüsüyle mücadele edilmesi; nüfus hareketinin planlanması ve yönetilmesi ve bu paralelde belediye hizmetlerinin güçlendirilmesi; fon kaynaklarına erişimle ilgili kapasite geliştirilmesi; sosyal belediyeciliğin geliştirilmesi, hizmetlere erişimin Suriyeliler için de kolaylaştırılması ve hizmet sağlayıcıların bilinçlendirilmesi, nüfus artışıyla paralel konut ve altyapı çözümleri üretilmesi; sosyal bütünleşmeye dair çalışmaların güçlendirilmesi; etkin yaygın öğretimin uygulanması ve toplumsal cinsiyet konularının gündemde tutulması ve kurumlararası koordinasyon ve eşgüdümdür.</p> <p>Ankara’da düzenlenecek olan, Değerlendirme Toplantısı ile, kamu, sivil toplum, akademi, ve uluslararası kurum temsilcilerinin katkı ve katılımlarıyla Yeni Kalkınma Anlayışı ve Suriye Krizinin Etkileri Doğrultusunda 2016-2023 dönemi için “GAP Bölgesi Kapsayıcı, Sürdürülebilir ve Dayanıklı Büyüme Gündemi’ Arama Çalıştayı bulgularının paylaşılarak görüş alınması ve nihailendirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu çalışmanın raporlaştırılması ve ilgili kurumlara sunulması da sonraki süreçte hedeflenmektedir. Çalıştay sonunda ortaya çıkan müdahale tavsiyelerinin UNDP’nin ve GAP Bölge Kalkınma İdaresi’nin birlikte ve münferit çalışma alanlarında, plan ve programlamalarında yer alması hedeflenmektedir.</p>
<p>Katılımcı Profili ve Temsiliyet Düzeyi</p>	<p>Çalıştaya, GAP Bölgesi Kapsayıcı, Sürdürülebilir ve Dayanıklı Büyüme Gündemi tematik başlıkları ile ilgili yetki ve sorumluluğa sahip ve faaliyet gösteren kamu, akademi sivil toplum ve özel sektör temsilcileri ile ulusal/bölgesel bazda kaynak kişilerin/kurumların katılması öngörülmektedir. Çalıştayın hem teknik tartışma hem de stratejik konularda karar almaya yönelik bir kapsamı olduğundan, katılımcı kurumların mümkün mertebe bir uzman ve bir yönetici tarafından temsil edilmesi beklenmektedir. Öngörü niteliğindeki katılımcı listesi aşağıda belirtilmiştir:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. İlgili Bakanlıklar ve Bakanlıklara bağlı birimler ii. Üniversiteler / Enstitüler/Araştırma Merkezleri/Teknokentler iii. İŞKUR, TÜİK, KOSGEB, Mesleki Yeterlilik Kurumu, TÜBİTAK, İLBANK iv. İlgili Sivil Toplum Kuruluşları ve Birlikler v. İlgili BM Kuruluşları vi. Donör Kuruluşlar vii. Diğer kaynak kurumlar/kişiler <p>Katılımcı sayısının azami 75 ile sınırlı tutulmasının tartışmaların verimliliği açısından önem taşıdığı düşünülmektedir.</p>

Toplantı Yöntemi	Aşağıda sunulan programda da belirtildiği üzere, toplantının (i) bilgi aktarımı ve (ii) genel tartışma oturumundan oluşması öngörülmektedir. Tartışma oturumunda, Arama Çalıştayı bulguları paylaşarak görüş alınacak ve çözüm önerileri stratejik ve içeriksel olarak nihailendirilecektir.
-------------------------	--

PROGRAM

15 MART 2016 / Salı Mövenpick Otel, Ankara	
09:30 – 10:00	<p>Açılış Konuşmaları</p> <p><i>Sayın Matilda DIMOVSKA, Daimi Temsilci Yardımcısı, UNDP</i></p> <p><i>Sayın Sadrettin KARAHOCAGİL, GAP BKİ Başkanı</i></p>
10:00 – 10:30	<p>2016-2023 dönemi için GAP Bölgesi Kapsayıcı, Sürdürülebilir ve Dayanıklı Büyüme Gündemi</p> <p>GAP Bölgesi için Rekabet Gündemi (2007 – 2015) GAP Eylem Planları (2008-2012; 2014-2018) Küresel ve Ulusal Kalkınma Stratejileri ve Yaklaşımları Arama Çalıştayı Bulguları: Vizyon ve Stratejik Çerçeve Önerileri</p> <p><i>Sayın Muhammed ADAK, GAP BKİ Başkan Yardımcısı</i></p>
10:30 – 12:30	<p>“GAP Bölgesi Kapsayıcı, Sürdürülebilir ve Dayanıklı Büyüme Gündemi” Arama Çalıştayı Bulguları ve Tartışma Oturumu</p> <p>i) Bilgi Toplumu, Rekabetçilik ve Yenilikçilik, ii) Girişimcilik ve İstihdam, iii) Entegre Kırsal Kalkınma, iv) Mekânsal Gelişme ve Çevre, v) Yönetişim, Sivil Toplum ve Sosyal Gelişim Öncelikli Müdahale Alanları altında analiz edilen sorunlar ve fırsatlar, ve tanımlanan öncelikli eylemler</p> <p><i>Moderator: Sn. Deniz TAPAN, UNDP; Arama Çalıştayı Moderatörleri</i></p>
12:30– 13:30	<p>Öğle Yemeği</p>
13:30– 14:00	<p>Suriye Krizi’ne Müdahaleyle İlgili Ulusal Gündem</p> <p><i>Sayın T.C. Kalkınma Bakanlığı temsilcisi</i></p> <p>Suriye Krizinin Sosyo-ekonomik ve Mekansal Etkilerinin Azaltılmasına yönelik Uluslararası Gündem ve GAP İdaresi ve UNDP tarafından Yapılan Saha Analizlerinin Sonuçları</p> <p><i>Sayın Berna BAYAZIT BARAN, Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Büyüme Portföyü Yöneticisi, UNDP</i></p>
14:00 – 16:00	<p>Suriye Krizinin Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ndeki Etkileri ve Bu Etkilerin Bertarafına Yönelik Arama Çalıştayı Bulguları ve Tartışma Oturumu</p> <p>i) Geçim Kaynakları, ii) Temel Hizmetler (Belediye ve Kamu Hizmetleri), iii) Sosyal Gelişim ve Sosyal Bütünleşme Öncelikli Müdahale Alanları altında analiz edilen sorunlar ve fırsatlar, ve tanımlanan öncelikli eylemler</p> <p><i>Moderator: Sn. Deniz TAPAN, UNDP; Arama Çalıştayı Moderatörleri</i></p>
16:00 – 16:30	<p>Değerlendirme ve Kapanış</p>

* * *